

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19-20 травня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

2. Кодекс адміністративного судочинства України: Верховна Рада України; Кодекс України від 06.07.2005 № 2747-IV [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2747-15/page3>

3. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України / О. М. Пасенюк (кер. авт. кол.), О. Н. Панченко, В. Б. Авер'янов [та ін.]; за заг. ред. О. М. Пасенюка. – К.: Юрінком Інтер, 2009. –704 с.

4. Калмикова Я. С. Докази та доказування в адміністративному судочинстві : дис. канд. юрид. наук: 12.00.07 / Я. С. Калмикова. – Х., 2013. – 228 с.

5. Науково-практичний коментар до Кодексу адміністративного судочинства / За ред. С.В. Ківалова, О.І.Харитонової. — Х., 2006.

ОКРЕМІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА СУДОВИЙ ЗАХИСТ СПОЖИВАЧА В УКРАЇНІ

Чернадчук О.В.

*ст. викладач кафедри СМП юридичного факультету
Сумського державного університету*

В умовах складної економічної ситуації, в якій опинилась Україна, актуального значення набувають питання захисту економічних та соціальних прав громадян. Так відповідно до ст. 42 Конституції України держава захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпечністю продукції та усіх видів послуг і робіт, сприяє діяльності громадських організацій споживачів. Безпосередньо права споживачів встановлені Законом України «Про захист прав споживачів», при цьому слід зазначити, що Україна однією з перших колишніх країн членів СРСР прийняла спеціальний закон спрямований на захист прав споживачів у відповідності до вимог норм міжнародного права, зокрема Керівних принципів для захисту інтересів споживачів [1].

Слід зазначити, що статтею 4 Закону України «Про захист прав споживачів» встановлено право споживача на звернення до суду за захистом порушених прав. В цьому випадку, під самим судовим захистом, на нашу думку, слід розуміти встановлену законодавством процедуру розгляду відповідним судом справи з метою відновлення порушених прав споживача у разі встановлення фактів порушень прав споживача.

Заслуговує уваги думка окремих науковців стосовно «подвійності» природи права на судовий захист, як одночасно інституту матеріального та процесуального права [2]. Зазначений підхід дозволяє зробити висновок про нерозривність самого права на судовий захист - з одного боку, та можливості його реалізації з іншого. Доступ до реалізації цього права регламентується Конституцією України та спеціальним законодавством.

Аналіз положень Цивільного процесуального кодексу України (в контексті судового захисту прав споживача) дає підстави дійти висновку, що реалізація права на судовий захист передбачає наявність спеціальної процесуальної дієздатності та правоздатності а також активної дії громадянина направленої на подання до суду заяви або скарги. При цьому за подання заяв або скарг в Україні передбачений судовий збір, які згідно ст. 1 Закону України «Про судовий збір» визначається як збір, що справляється на всій території України за подання заяв, скарг до суду, за видачу судами документів, а також у разі ухвалення окремих судових рішень, передбачених цим Законом, який включається до складу судових витрат[3].

Таким чином, однією з передумов реалізації права на судовий захист є оплата судового збору за розгляд відповідної справи.

Слід зазначити, що згідно ч. 3 ст. 22 Закону України «Про захист прав споживачів» споживачі звільняються від сплати судового збору за позовами, що пов'язані з порушенням їх прав[4]. Зазначена норма повністю узгоджувалась з положеннями ст. 5 Закону України «Про судовий збір», до набрання чинності Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору», яким з п. 7 ч. 1 ст. 5 було виключено словосполучення «а також споживачі - за позовами, що пов'язані з порушенням їхніх прав». Тим самим, на сьогоднішній день існує неузгодженість положень двох законів стосовно обов'язку сплати споживачем судового збору. При цьому, на думку, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ Оскільки стаття 5 Закону № 3674-VI не містить вичерпного переліку пільг щодо сплати судового збору, то при визначенні таких пільг слід керуватися іншим законодавством України, в т.ч. статтею 22 Закону України «Про захист прав споживачів» [5].

Втім незрозумілим та, на нашу думку, небезпечним, є виключення споживачів з переліку осіб яким надаються пільги щодо сплати судового збору, оскільки предметом правового регулювання саме Закону України «Про судовий збір» є правові засади справляння судового збору, платників, об'єкти та розміри ставок судового збору, порядок сплати, звільнення від сплати та повернення судового збору, а в самій статті 5 цього Закону не міститься застереження про те, що пільги стосовно сплати судового збору можуть бути встановлені іншими законами. У зв'язку з чим необхідно внести зміни до Закону України «Про судовий збір», а саме доповнити ч. 1 ст. 5 Закону пунктом 17 такого змісту: «споживачі - за позовами, що пов'язані з порушенням прав споживачів у відповідності до Закону України «Про захист прав споживачів»»

ЛІТЕРАТУРА:

1. Резолюція 39/248 Генеральної Асамблеї ООН "Керівні принципи для захисту інтересів споживачів" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_903
2. Машутина Ж. Н. Судебная защита и соотношение материального и процессуального: Автореф. дис. канд. юрид. наук. – Томск: 1972. – С. 2-3.
3. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 № 3674-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>
4. Про захист прав споживачів: Закон від 12.05.1991 № 1023-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
5. Про застосування судами законодавства про судові витрати у цивільних справах : Постанова Пленуму ВССУ від 17.10.2014 № 10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0010740-14>

ЕКОНОМІЧНИЙ ЕФЕКТ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ

Шевяков М.М.

*студент V курсу юридичного факультету
Сумського державного університету*

Наукові керівники: Бурбика М.М.

*д.ю.н., доцент, завідувач кафедри АГПФЕБ юридичного факультету
Сумського державного університету*

Гаруст Ю. В.